

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد علوم تحقیقات شاهرود

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

(M.A)

گرایش : معماری

عنوان:

طراحی مجتمع فرهنگی بش قارداش در شهر بجنورد با

رویکرد تعامل فرهنگیها

استاد راهنما:

جناب دکتر مهدیزاده

استاد مشاور:

جناب دکتر مجید زاده

نگارش :

یزدانی

زمستان ۱۳۹۲

واحد شاهرود

تعهد نامه اصالت رساله یا پایان نامه

اینجانب اعظم یزدانی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته / دکترای حرفه ای / دکترای تخصصی در رشته معماری که در تاریخ ۱۳۹۲ / ۱۱ / ۲۷ از پایان نامه / رساله خود تحت عنوان " طراحی مجتمع فرهنگی بش قراداش در شهر بجنورد با رویکرد تعامل فرهنگی." با کسب نمره ۱۷,۷۵ و درجه خوب دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم:

۱- این پایان نامه / رساله حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب، مقاله و.....) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.

۲- این پایان نامه / رساله قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و.... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطعی زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: اعظم یزدانی

تاریخ و امضاء:

تقدیم به

بزرگوارترین پدر و مهربانترین مادر

کسی که در ژرفای قلبش محبت و عشق فرزندانش نهفته است. سعادت و سر بلندی ام را مدیون فداکاریها و زحماتش می دانم. آئین خوب زیستن را در بهترین شیوه از او آموختم، باشد که با این اندک، بتوانم قطره ای از دریای بیکران الطافش را پاسحگو باشم.

سپاسگذاری

اشعه های اندیشه و تفکرات ناچیز بشری در آینه صاف و مملو از پاکی دانش ، پرتو کوچکی از علم را منعکس می کنند این پرتو حاصل تلاش بی وقفه سروری گرانقدر از عالم و علم و دانش است ، زحمات بی دریغش را پاس می داریم و بخاطر اینکه گوشه ای از زیباییهای بی انتهای دینای علم را به ما نمایاندند . برای همیشه از او سپاسگذارم ، صورت نگاری چیره دست که چهره عالم را این چنین زیبا تصویر می کند ، شایستگی تقدیر وصف ناشدنی و سپاس بی پایان دارد.

این تقدیر اگرچه ناچیز است ، امید است که بتواند ذره ای از مقام والایش را ارج نهد.

با تشکر فراوان از استاد گرانقدر دکتر مهدیزاده که با ارائه نظریات و راهنماییهای خویش ما را در انجام تحقیق یاری نمودند صمیمانه تشکر و قدر دانی نمایم.

چکیده

آنچه که در این پژوهش برای شکل گیری و ایجاد مقوله ای بنام «طراحی مجموعه فرهنگی بش فارداس در شهر بجنورد با رویکرد تعامل فرهنگی» صورت گرفته است برخاسته از ذهنیتی درونی و احساس نیاز به وجود مکانی این چنینی در فضاهای شهری فعلی ما می باشد.

یکی از معیارهای ارزیابی کیفیت محیط هر شهر وجود فضاهای شهری عمومی است. فضاهایی که شهروندان در آن بتوانند با آسایش خاطر به تعامل و گفتگو بپردازند یا مراسم اجتماعی برگزار کنند اگر در گذشته کارکرد اغلب فضاهای عمومی مناسب اجتماعی و مذهبی بوده است امروزه با مسائل فرهنگی گوناگونی روبرو هستیم که می توان به صورت عمومی در نظر گرفت. لذا شناخت ویژگی های یک مجتمع فرهنگی مبتنی بر اصول معماری و نیز تمایلات مخاطب حائز اهمیت می باشد و ایجاد یک ساختار پر نشاط فرهنگی در ارتباط نزدیک با مردم بگونه ای که انرژی و شادابی ایجاد کند، می تواند در جهت پرکردن خلأ ناشی از کمبود فضاهای فرهنگی و اجتماعی موثر باشد.

برای رسیدن به این مهم این مبحث از دو دیدگاه اصلی، تحلیل روابط اجتماعی در فضای شهری و گفتگو و تعاملات اجتماعی در محیط های ساخته شده و از طرفی بررسی و شناخت فضای شهری- فرهنگی و نقش و جایگاه آن ها در جریان زندگی روزمره شهری، مورد مطالعه قرار گرفته است.

لذا نگارنده تلاش دارد تا از طریق مطالعه و بررسی آراء نظریه پردازان عرصه شهرسازی و معماری شاخص های فضا و مکان شهری بهینه را کشف نمایند و از طریق پاسخ به نیازهای مخاطبان در شهر امروز، عرصه ای پویا و منعطف را برای گسترش روابط اجتماعی شهروندان مهیا سازد.

مجموعه فرهنگی، مورد طراحی در این پروژه شخصیت کاربردی است که می بایست جهت یافتن به شاخصه های فضایی، مکانی، زمینه ساز هویت یافتن، بستری پویا برای افزایش تعاملات اجتماعی و بالا بردن سطح آگاهی ها و مشارکت مردم گردد.

این صاحب نظران معتقدند میان شهرنشینان و روستائینان تفاوت چندانی وجود ندارد یا در واقع تفاوت های موجود ناشی از زندگی شهری و زندگی روستایی نیست بلکه به این دلیل است که با تجمع افراد زیاد در شهر، ویژگی هایی چون طبقه اجتماعی، سطح تحصیلات، قومیت، نژاد و مانند اینها متبلور می شود عوامل اکولوژیکی چون اندازه، تراکم و ناهمگونی گروه های شهری هیچ عارضه مستقیم و تاثیر جدی بر زندگی افراد شهرنشین ندارد.

برای گروه های دوستان فرقی ندارد که جمعیت اطرافشان صد نفر باشند و یا یکصد هزار نفر در هر صورت این عوامل بر شخصیت اعضای گروه تاثیری ندارد.

برطبق این دیدگاه رفتار فردی به وسیله موقعیت اقتصادی، ویژگی های فرهنگی، منزلت خانوادگی و وضع تاهل اشخاص شکل می گیرد در شهر شیوه های مختلف زندگی وجود دارد و این اختلاف شیوه و گوناگونی زندگی شهری بیشتر متأثر از ویژگی های عمومی اجتماعی همچون سن، جنس، سطح درآمد، پایگاه اقتصادی و اجتماعی است.

بنابراین براساس این دیدگاه، تنوع و گوناگونی رفتار در میان شهرنشینان نه ناشی از شهر و ویژگی های اکولوژیکی شهر، بلکه به دلیل ویژگی ها و خصیصه های اقتصادی و اجتماعی افراد است همچنین در شهر روابط و حلقه های دوستانه و صمیمی وجود دارد و دیده می شود این روابط صمیمی در قالب گروه های دوستی، قومی، نژادی، حرفه ای و نظایر اینها به چشم می خورد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	چکیده
فصل اول: کلیات	
۴	گفتار اول. بیان اهداف
۴	اهداف اصلی:
۵	گفتار دوم. پیشینه تحقیق
۶	گفتار سوم. روش کار و تحقیق
۷	گفتار چهارم. بیان مسئله
فصل دوم: مطالعات پایه	
۸	بخش اول: فرهنگ و خرده فرهنگ و فولکلور
۸	گفتار اول. تعریف فرهنگ
۸	۱-۱- ویژگی های فرهنگ
۹	۲-۱- فرهنگ به عنوان یک نیاز ضروری جامعه
۱۱	۳-۱- ضرورت پرداختن به فرهنگ:
۱۲	۴-۱- فرهنگ و تمدن
۱۳	۵-۱- کارکردهای نظام فرهنگی
۱۳	۶-۱- تغییرات فرهنگ
۱۴	۷-۱- عوامل انتقال فرهنگ در جوامع
۱۴	۱-۷-۱- ارتباط
۱۴	۲-۷-۱- آموزش فرهنگ
۱۵	۸-۱- فرهنگ و محیط شهری
۱۵	۱-۸-۱- انسان و محیط
۱۷	۲-۸-۱- شهر و فرهنگ
۱۸	۳-۸-۱- اجتماعی شدن
۱۹	۹-۱- تأثیر فرهنگ بر کالبد معماری
۲۰	۱۰-۱- توسعه فرهنگی
۲۰	۱-۱۰-۱- تعریف توسعه فرهنگی
۲۱	۱۱-۱- تأمین هویت فرهنگی
۲۱	۱۲-۱- آینده سازی فرهنگ
۲۲	۱۳-۱- عوامل انتقال فرهنگی
۲۲	۱۴-۱- مظاهری از رواج فرهنگ ایرانی
۲۲	۱۵-۱- ایرانیان و انتقالات فرهنگی

۲۳	۱۶-۱- تأثیر ایرانیان در فرهنگ اسلامی
۲۳	۱۷-۱- معماری و انتقال مفاهیم فرهنگی
۲۴	۱۸-۱- آسیب های بی توجهی به نقش معماری در انتقال مفاهیم به خصوص در زمینه خود بیگانگی
۲۴	گفتار دوم. خرده فرهنگ
۲۴	۱-۲- تعریف خرده فرهنگ
۲۵	۲-۲- ضرورت توجه به خرده فرهنگها
۲۵	۳-۲- خرده فرهنگهای قومی
۲۶	گفتار سوم. فولکلور
۲۶	۱-۳- فولکلور چیست؟
۲۷	۱-۱-۳- ویژگیها و مشخصه های فولکلور
۲۹	۲-۱-۳- ضرورت رویکرد به حفظ و احیا فرهنگ فولکلور
۲۹	۳-۱-۳- دسته بندی موضوعات مورد مطالعه در فولکلور
۳۱	۲-۳- فولکلور در میان اقوام ایرانی
۳۲	۱-۲-۳- عناصر شکل دهنده فولکلور در یک قومیت
۳۲	۱-۱-۲-۳- ساختار زبان و گویش های محلی استان خراسان شمالی
۳۳	۲-۱-۲-۳- پوششهای سنتی و محلی استان خراسان شمالی
۳۳	۱-۲-۱-۲-۳- لباس قوم کرد
۳۴	۲-۲-۱-۲-۳- لباس قوم ترکمن
۳۴	۳-۱-۲-۳- غذاهای محلی بجنورد :
۳۴	۴-۱-۲-۳- صنایع دستی محلی استان خراسان شمالی
۴۳	۵-۱-۲-۳- موسیقی در میان اقوام
۴۳	۱-۵-۱-۲-۳- سازهای خراسان شمالی (انصاری مود- معصومی، ۱۳۸۹، ۱۹۷)
۴۵	۶-۱-۲-۳- انگاره های سرگرمی و تفریح (همان، ۲۱۴)
۴۵	۱-۶-۱-۲-۳- پاره ای از ضرب المثل های رایج در بجنورد :
۴۶	۷-۱-۲-۳- بازی های محلی بجنورد: (همان، ۲۱۳)
۴۷	۸-۱-۲-۳- مراسم کشتی ترکمن ها (همان، ۲۰۰)
۴۷	۹-۱-۲-۳- کشتی باچوخه: (همان، ۲۰۳)
۴۸	۱۰-۱-۲-۳- بجنورد (بهشت شکارچیان): (همان، ۲۱۷)
۴۸	۱۱-۱-۲-۳- جشنها و آیین ها
۴۸	۱-۱۱-۱-۲-۳- عید قربان :
۴۹	۲-۱۱-۱-۲-۳- مراسم عروسی در بجنورد :
۵۰	گفتار چهارم. قومیت ها اقوام بجنورد
۵۰	۱-۴- الگوی ترکیبی و هویتی اقوام در بجنورد
۵۰	۲-۴- اقوام و همبستگی ملی
۵۲	بخش دوم: تحلیل روابط اجتماعی و گفتگو و تعاملات اجتماعی در محیط پاسخده

۵۲	گفتار اول. اجتماع.....
۵۲	گفتار دوم. اجتماعی شدن (گیدنز، ۱۳۷۸).....
۵۳	گفتار سوم. ارتباط اجتماعی.....
۵۴	۱-۳- اشکال مختلف ایجاد ارتباط اجتماعی (گیدنز، ۱۳۷۸).....
۵۷	۱-۵- روابط اجتماعی در فضای شهری از دیدگاه نظریه پردازان.....
۵۸	۱-۱-۵- دیدگاه جبرگرایان اکولوژی.....
۵۹	۱-۵-۲- دیدگاه ترکیبی (غیر اکولوژیست ها).....
۵۹	۱-۵-۳- دیدگاه خرده فرهنگی.....
۶۰	بخش سوم: گفتگو و تعاملات اجتماعی در محیط های ساخته شده.....
۶۰	گفتار اول. مفهوم گفتگو و تعامل.....
۶۰	گفتار دوم. فضای گفتگو در شهر.....
۶۱	۱-۲- ضرورت ایجاد فضاهای گفتگو در شهر.....
۶۲	۲-۲- فقدان تعاملات اجتماعی در فضای شهری امروز.....
۶۳	گفتار سوم- الگوی تعامل اجتماعی در مناطق شهری با توجه به مکان یابی عملکردی فضاها.....
۶۳	۱-۳- مجاورت کارکردی و الگوی تعامل اجتماعی در مناطق شهری.....
۶۴	۲-۳- مرکزیت کارکردی و زمینه های تعامل اجتماعی.....
۶۴	گفتار چهارم- کاربرد طراحی برای تعامل اجتماعی.....
۶۵	۱-۴- تفاوت های فردی و گروهی و الگوهای تعامل اجتماعی در محیط کالبدی.....
۶۶	گفتار پنجم- ویژگی های محیط ساخته شده و قابلیت تعامل اجتماعی.....
۶۷	۱-۵- فضای اجتماع پذیر و اجتماع گریز.....
۶۷	۲-۵- کنترل قلمرو و تعامل اجتماعی.....
۶۸	بخش چهارم: فضا، مکان و فرایند خلق مکان و فضاهای اجتماعی در کالبد شهرهای ایران.....
۶۸	گفتار اول. مفهوم فضا.....
۶۹	۱-۱- رابطه فضا، فرهنگ و اجتماع.....
۷۰	۲-۱- رابطه میان انسان و فضا.....
۷۰	۳-۱- تعامل انسان و فضا.....
۷۲	گفتار دوم. مفهوم فضای شهری.....
۷۴	۱-۲- ادراک فضاهای شهری.....
۷۵	۲-۲- آیا هر فضایی را در شهر می توان فضای شهری دانست؟.....
۷۶	۳-۲- سه تنوری در زمینه طراحی فضایی شهر.....
۸۱	گفتار سوم - مکان.....
۸۱	۱-۳- تعریف مکان.....
۸۱	۲-۳- کیفیت مکان.....
۸۲	۱-۲-۳- کیفیت عامل ایجاد حس تعلق.....
۸۳	۲-۲-۳- لزوم توجه به مفهوم کیفیت.....

۳-۲-۳- نشانه های معنایی فضای با کیفیت	۸۵
۳-۳- قواعد خلق مکان	۸۵
بخش پنجم: بررسی فضاهای اجتماعی درکالبد شهرهای ایران	۸۹
گفتار اول. فضاهای اجتماعی و هویت بخشی شهر	۸۹
گفتار دوم. فضاهای اجتماعی و هویت فردی	۸۹

فصل سوم: مطالعات تکمیلی

بخش اول: منشأ سیر تحول و ویژگی های عام مجموعه های فرهنگی	۹۴
گفتار اول. منشأ و سابقه بوجود آمدن فضاهای فرهنگی	۹۴
۱-۱- درجهان	۹۴
۱-۲- درایران	۹۶
گفتار دوم. سیر تحول فضاهای فرهنگی	۹۷
گفتار سوم. تعریف مجموعه فرهنگی	۹۹
۱-۳- ویژگی های عمومی مجموعه های فرهنگی	۹۹
۲-۳- نیازها و تمایلات مخاطب (دلایل بازبدهای فرهنگی)	۱۰۳
۳-۳- فواید و مزایای مجموعه های فرهنگی	۱۰۳
گفتار چهارم- انواع مراکز فرهنگی موجود در کشور در راستای اهداف پروژه	۱۰۵
۱-۴- فرهنگسراها	۱۰۵
۲-۴- مجتمع فرهنگی- هنری	۱۰۶
۳-۴- کانون های فرهنگی- هنری و پرورشی	۱۰۶
۴-۴- خانه فرهنگ محله	۱۰۶
بخش دوم: مبانی و فنون طراحی فضاهای شهری- فرهنگی	۱۰۹
گفتار اول. فضای فرهنگی زیر مجموعه ای از فضای شهری	۱۰۹
۱-۱- توقعات موردی از فضاهای شهری- فرهنگی	۱۰۹
۱-۲- توجه به نیازهای انسانی در طراحی فضاهای شهری	۱۱۴
بخش سوم: ضوابط معیارها و استانداردها	۱۱۹
۱- کلاس های تنوری هنر	۱۱۹
۲- آتلیه های کار هنری	۱۱۹
۳- کتابخانه	۱۲۱
۵- به صورت یکپارچه	۱۲۴
۵- سالن همایش	۱۲۸
۶- اداری	۱۳۰

فصل چهارم: مطالعات تطبیقی

بخش اول: بررسی مکان ها و فضاهای جمعی و سابقه آنها	۱۳۳
گفتار اول. ویژگی های عام فضاهای جمعی	۱۳۳
گفتار دوم. تعریف فضاها و مکان های جمعی از نقطه نظر صاحب نظران	۱۳۵

- ۱-۲- نتایج حاصل از نگرش های صاحب نظران و مطالعات میدانی ۱۳۷
- گفتار سوم. میدان، فضای شهری برای گفتگو ۱۳۹
- ۱-۳- کنکاشی در مفهوم میدان ۱۳۹
- ۲-۳- میدان فضای مکث ۱۴۰
- ۳-۳- میدان و تعامل اجتماعی ۱۴۰
- ۴-۳- انواع میدان ها ۱۴۱
- بخش دوم : بررسی نمونه های موردی داخلی ۱۴۳
- گفتار اول- بوستان گفتگو بوستان گفتگو توسط سازمان پارکها و فضای سبز شهر تهران در محدوده شهرداری منطقه ۲ واقع در غرب تهران احداث و در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۲ افتتاح گردید. ۱۴۳
- ۱-۱- امکانات ۱۴۳
- ۱-۲- سبکهای طراحی ۱۴۵
- گفتار دوم. مرکز فرهنگی سینمایی دزفول ۱۴۷
- ۱-۲- بیان فلسفی طرح ۱۴۸
- ۲-۲- نحوه ارتباط فضا : ۱۴۹
- گفتار سوم. فرهنگسرای نیاوران- تهران- معمار: کامران دیبا ۱۵۲
- ۱-۳- تاریخچه ۱۵۲
- ۳-۲- بررسی از نظر اقلیم ۱۵۳
- ۳-۳- بررسی بنا ۱۵۳
- بخش سوم : بررسی نمونه های خارجی ۱۵۶
- ۱) مجموعه فرهنگی پمپیدو (پاریس) ۱۵۶
- گفتار دوم: مرکز فرهنگی ژان ماری تجیائو (نومه آ، کالدونیای جدید) ۱۶۱
- معرفی ایده طرح و اجزای طرح : ۱۶۴
- بررسی کاربریهای پروژه ۱۶۴

فصل پنجم : شناخت عمومی استان خراسان شمالی

- بخش اول: موقعیت جغرافیایی استان ۱۶۷
- گفتار سوم. آب و هوای استان ۱۶۸
- گفتار چهارم. تقسیمات سیاسی استان ۱۶۹
- گفتار پنجم. جغرافیای طبیعی استان ۱۷۰
- گفتار ششم- ناهمواریهای استان ۱۷۰
- ۱-۶- ناحیه کوهستانی ۱۷۰
- گفتار هفتم. بررسی عناصر اقلیمی (هواشناسی) ۱۷۱
- ۱-۷- دشت بجنورد ۱۷۱
- ۲-۷- مطالعات اقلیمی ۱۷۱
- ۱-۲-۷- بارندگی ۱۷۲
- ۲-۲-۷- یخبندان ۱۷۲

۱۷۳ باد ۳-۲-۷
۱۷۳ بادهای محلی ۴-۲-۷
۱۷۴ رطوبت نسبی ۵-۲-۷
۱۷۴ گفتار هشتم. توده های هوایی مؤثر بر اقلیم منطقه:
۱۷۴ گفتار نهم. جمع بندی دما و بارش
۱۷۵ گفتار دهم. تفسیر جدول بیوکلیماتیک محیط آسایش انسانی
۱۷۶ گفتار یازدهم. جمع بندی اصول اقلیم
۱۷۷ گفتار دوازدهم. محیط آسایش
۱۷۸ بخش دوم : مطالعات پایه شهر
۱۷۸ گفتار اول. شناخت عمومی شهر
۱۷۹ گفتار دوم. مطالعات پایه محیط طبیعی
۱۷۹ ۱-۲- زمین شناسی
۱۷۹ ۲-۲- گسترده سازنده ها
۱۷۹ ۳-۲- توپوگرافی
۱۸۰ ۴-۲- شیب
۱۸۰ ۱-۳- عمارت آئینه خانه (دارالحکومه سردار مفخم)
۱۸۱ ۲-۳- تالار آئینه خانه
۱۸۱ ۳-۳- عمارت مفخم
۱۸۱ ۴-۳- عمارت خسرو خان
۱۸۲ ۵-۳- مقبره کشته شدگان واقعه لهاک خان
۱۸۲ ۶-۳- بنای مذهبی معصوم زاده
۱۸۳ ۷-۳- حسینیه جاجرمی
۱۸۳ ۸-۳- مدرسه سلطانیه
۱۸۳ ۹-۳- مسجد جامع
۱۸۳ ۱۰-۳- حمام جاجرمی
۱۸۴ ۱۱-۳- کاروانسرای سبزه میدان
۱۸۴ ۱۲-۳- کاروانسرای سردار
۱۸۵ بخش سوم: مطالعات پایه اجتماعی و فرهنگی
۱۸۵ گفتار اول. بررسی کلی پیشینه تحولات تاریخی و اجتماعی در شهر
۱۸۶ گفتار دوم. وجه تسمیه بجنورد
۱۸۷ گفتار سوم. بررسی تحولات تاریخی شهر
۱۸۹ گفتار چهارم. بجنورد از زبان جهانگردان
۱۹۰ گفتار پنجم. عناصر شهری بجنورد قدیم
۱۹۰ ۱-۵- ارگ حکومتی
۱۹۱ ۲-۵- دروازه ها

۱۹۱	۳-۵ - برج منظر
۱۹۱	۴-۵ - بازار و خیابان های بجنورد
۱۹۲	۵-۵ - باغها و عمارت های بجنورد در قدیم
۱۹۳	بخش چهارم: ویژگیهای انسانی بجنورد
۱۹۳	گفتار اول. بررسی کلی ویژگی های مردم شناسی و فرهنگ شهر
۱۹۴	۱-۱- ترکیب قومی
۱۹۶	بخش پنجم: مطالعات مقیاس منطقه
۱۹۶	گفتار اول. بررسی سابقه تاریخی بش قارداش
۱۹۶	گفتار دوم. شناخت سایت (چشم اندازی از محوطه تفریحی و تاریخی بش قارداش)
۱۹۷	۱-۲ بررسی فاکتورهای اقلیمی پارک تفریحی بش قارداش
۱۹۸	۱-۱-۲- دما و تابش
۱۹۹	۲-۱-۲- بارش
۲۰۰	۳-۱-۲- رطوبت نسبی
۲۰۱	۴-۱-۲- باد
۲۰۲	گفتار چهارم. موقعیت و دسترسی ها:
۲۰۴	گفتار ششم. شناخت زمین
۲۰۴	۱-۶- معرفی زمین پروژه :
۲۰۵	۲-۶- توجیه دلایل انتخاب زمین

فصل ششم : تحلیل و پردازش اطلاعات

۲۰۷	بخش اول: آنالیز طرح
۲۰۷	گفتار اول. تجزیه و تحلیل یافته های حوزه شناخت
۲۱۱	گفتار دوم. فرایند تدقیق اهداف(جمع بندی نتایج تحلیل یافته ها):
۲۱۲	گفتار سوم. اهداف تدقیقی
۲۱۲	۱-۳- هدف کلی
۲۱۳	۲-۳- اهداف اختصاصی
۲۱۵	گفتار چهارم. ارائه راهکارها(سیاستگذاری ها)
۲۱۶	گفتار پنجم. مبانی نظری پروژه
۲۱۶	۱-۵- مبانی نظری عام طرح
۲۱۸	گفتار ششم. برنامه فیزیکی پروژه
۲۱۸	۱-۶- مبانی برنامه ریزی
۲۱۸	۱-۱-۶- تعیین مخاطب
۲۱۸	۲-۶- معرفی حوزه ها و جزء فضاهای پروژه
۲۲۳	بخش اول: مبانی فکری طرح
۲۲۳	۱-۱- عوامل موثر بر شکل گیری طرح
۲۳۹	منابع و ماخذ:

فهرست تصاویر

فصل دوم : مطالعات پایه

- تصویر ۳-۲-۱- نقشه پراکندگی گویش در خراسان شمالی.....
- تصویر ۳-۲-۳-۱- لباس زن و مرد کرمانج.....
- تصویر ۳-۲-۳-۲- لباس زن و مرد ترکمن.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱- پخت غذا توسط اقوام کرمانج.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱- کتابچه نیویی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۲- چاروق دوزی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۳- کلاه بافی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۴- زیور آلات سنتی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۵- رودوزی سنتی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۶- سفره کردی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۷- گلیم بافی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۸- لباس کشتی با چوخه.....
- تصویر ۳-۲-۴-۹- نمد مالی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۰- قالی و پستی ترکمن.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۱- رنگرزی سنتی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۲- ساخت سازهای سنتی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۳- جوراب بافی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۴- منبت چوب.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۵- تراش سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....
- تصویر ۳-۲-۴-۱۶- چلنگری.....
- تصویر ۳-۲-۵-۱- موسیقی در میان اقوام.....
- تصویر ۳-۲-۵-۱-۱- مرد کرمانج و ترکمن در حال نواختن دوتار.....

فصل سوم : مطالعات تکمیلی

- تصویر ۱-۱-۱- استون هنج.....
- تصویر ۱-۲-۱- زیگورات.....
- تصویر ۱-۲-۲- تخت جمشید.....
- بخش سوم: ضوابط معیارها و استانداردها**
- تصویر ۲-۱- اتاق تمرین کر و قفسه بندی کتابخانه.....
- تصویر ۴-۱- روش های مختلف بازدید از نمایشگاه.....

تصویر ۴-۲ - نور نمایشگاه.....

تصویر ۷-۱ - ابعاد و اندازه ها در بوفه.....

فصل چهارم: مطالعات تطبیقی

بخش اول: بررسی نمونه های داخلی

تصویر ۱-۱ - میدان نقش جهان.....

تصویر ۱-۲ - میدان توپخانه.....

تصویر ۱-۳ - بازار تبریز.....

بخش دوم: بررسی نمونه های موردی داخلی

تصویر ۱-۱ - بوستان گفتگو.....

تصویر ۲-۱ - مرکز فرهنگی سینمایی دزفول.....

تصویر ۳-۱-۱ - فرهنگسرای نیاوران.....

بخش سوم: بررسی نمونه های خارجی

تصویر ۱-۱ - مجموعه فرهنگی پمپیدو.....

تصویر ۲-۱ - چشم اندازی از مرکز فرهنگی ژان ماری تجیائو.....

فصل پنجم: شناخت عمومی استان خراسان شمالی

بخش اول: موقعیت جغرافیایی استان

تصویر ۱-۱ - موقعیت استان خراسان شمالی در کشور ایران.....

تصویر ۲-۱ - موقعیت شهر بجنورد در استان خراسان شمالی.....

تصویر ۱-۳ - نقشه میان اقلیمهای استان خراسان شمالی.....

تصویر ۱-۴ - تقسیمات سیاسی استان.....

تصویر ۱-۷ - نقشه میان اقلیمهای استان خراسان شمالی.....

تصویر ۲-۷ - توده های هوای تاثیر گذار بر استان.....

تصویر ۱-۳-۲-۷ - باد.....

تصویر ۱-۱۰ - جدول بیوکلیماتیک.....

بخش دوم: مطالعات پایه شهر

تصویر ۱-۱ - نقشه خراسان شمالی.....

تصویر ۱-۲ - طبیعت بکر در جاده بجنورد - گلستان.....

تصویر ۳-۲-۱-آیینه خانه مفخم.....

تصویر ۳-۳-۱-عمارت مفخم.....

تصویر ۳-۵-۱-مقبره کشته شدگان واقعه لهاک خان.....

تصویر ۳-۶-۱-بنای معصوم زاده.....

تصویر ۳-۷-۱-حسینه جاجرمی ها.....

بخش سوم: مطالعات پایه اجتماعی و فرهنگی

تصویر ۲-۱ - سیمای شهر در دوره قاجار

تصویر ۵-۳-۱ - برج منظر سال ۱۳۲۶

تصویر ۵-۵-۱ - عمارت حکومتی بجنورد در اواخر قاجاریه

بخش چهارم: ویژگیهای انسانی بجنورد

تصویر ۱-۱-۱ - حرکت تاریخی کرد به خراسان

بخش پنجم: مطالعات مقیاس منطقه

تصویر ۱-۱-۱ - موقعیت بش قارداش در نقشه هوایی استان

تصویر ۱-۳-۱ - عکس قدیمی از بش قارداش

تصویر ۱-۱-۲ - چشم اندازی از محوطه تفریحی و تاریخی بش قارداش

تصویر ۶-۱-۱ - عکس پانوراما از محوطه سایت مورد نظر برای طراحی

تصویر ۶-۱-۲ - درب قدیمی سایت مورد نظر برای طراحی

تصویر ۶-۱-۳ - عکس از درختان قدیمی چنار در وسط محوطه سایت مورد نظر برای طراحی

فهرست جداول

فصل دوم: مطالعات پایه

- جدول ۳-۱-۱-۱- برخی از مهم ترین ویژگی های فولکلور
- جدول ۳-۱-۳-۱- دسته بندی موضوعات مورد مطالعه در فولکلور

فصل سوم: مطالعات تکمیلی

بخش اول: منشأ سیر تحول و ویژگی های عام مجموعه های فرهنگی

- جدول ۱-۲-۱- سیر تحول فضاهاى فرهنگى در جهان
- جدول ۲-۲-۲- سیر تحول فضاهاى فرهنگى در ایران

فصل پنجم: شناخت عمومی استان خراسان شمالی

بخش اول: موقعیت جغرافیایی استان

- جدول ۱-۴-۱- تقسیمات سیاسى استان
- جدول ۱-۲-۷- مطالعات اقلیمى
- جدول ۱-۱۰-۱- تفسیر جدول بیوکلیماتیک ساختمانى
- بخش چهارم: مطالعات مقیاس منطقه
- جدول ۱-۱-۲- ساعات آفتابى و درصد ساعات آفتابى از کل روشنائى
- جدول ۱-۲-۱-۲- رژیم بارش سالیانه مجموعه بش قارداش ۹۶-۱۹۶۲

فصل ششم: مطالعات تحلیلی

بخش اول: آنالیز طرح

- جدول ۱-۱-۱- تجزیه و تحلیل یافته های حوزه شناخت
- جدول ۱-۲-۵- مبانی طراحی معماری پروژه
- جدول ۱-۱-۶- برنامه فیزیکی پروژه

مقدمه

شاید به قوت بتوان گفت که فرهنگ به مانند چتری بزرگ کلیه فرایندهای حیات بشری را پوشش داده و از این جهت پرداخت به آن و کوشش در جهت غنی سازی آن می تواند نقش بسزایی در زندگی فردی و اجتماعی افراد یک جامعه بازی کند. فرهنگ مجموعه ای از تمامی باورها، رفتارها، دانش ها، ارزش ها و مقاصدی است که شیوه زندگی هر ملت را مشخص می کند. ایجاد بستر و محیطی مناسب برای شکل گیری بهینه روابط انسانی و ایجاد کنش اجتماعی مناسب میان افراد سبب ساماندهی این رابطه به نحوی صمیمانه گشته و همیاری بیشتر مردم را در جامعه به دنبال خواهد داشت.

امروزه تلقی ما از معماری و شهرسازی که برخاسته از ساختارهای فرهنگی و اجتماعی و به تبع آن مناسبات کالبدی می باشد متفاوت از ریشه های شهر در گذشته است و ادامه این روند، فرهنگ ما را در تمام ابعاد خود به سرعت دستخوش بی هویتی می کند چرا که شهر موجودی زنده است که با سایر اندام های اجتماع پیوند دارد هرگونه کاستی و بیماری در اجزاء این پدیده (معماری) بر سایر پدیده های اجتماعی و کل این ارگانیزم زنده تاثیر می گذارد و آن را از بین خواهد برد تا زمانی که ریشه های فرهنگی خود را دیگر در معماری و شهرسازی نبینیم.

بی شک یکی از معیارهای میزان موفقیت یا عدم موفقیت هر فضا مستقیما متوجه میزان حضور مردم در آن فضا است. در واقع هرچه حضور مردم در فضا بیشتر و موثرتر باشد می توانیم مدعی شویم که فضا توانسته است تاثیر گذاری خود را بر مخاطب بگذارد و این یکی از معیارهای مهم خلق مکان است و در این راستا است که اصولا معماری و فضا معنی پیدا می کند.

بدیهی است در این میان، رابطه بین ناظر و منظور، یعنی انسان و فضای شهری مدتها است به فراموشی سپرده شده است مفهوم تعاملات فرهنگی، گفتگوی فرهنگی، ارتباطات میان مردم، تبادل افکار و اندیشه ها و ... که جایگاه خود را در فضاهای شهری می یافتند و واژه همزیستی اجتماعی را معنی می کردند، امروزه مورد بی توجهی قرار گرفته اند.

فصل اول: کلیات

گفتار اول. بیان اهداف

اهداف اصلی:

۱- رسیدن به یک نوع از تعامل فرهنگی مورد بررسی در تحقیق یا ترکیبی از آنها، به منظور دست یابی به یک مجتمع فرهنگی ایده آل که راحتی و آسایش (احساس رضایتمندی) و "حس تعلق" افراد استفاده کننده از مجموعه را برآورده سازد.

۲- ایجاد مجموعه فرهنگی که برای همه اقوام و گروهها در شهر آشنا باشد و در آن تعامل فرهنگی برقرار گردد.

۳- جبران کمبود فضای فرهنگی جامع و کامل در سطح شهر بجنورد.

۴- ایجاد مجموعه ای که هر مراجعه کننده با مشاهده آن برگی از فرهنگهای متنوع اقوام را در سطح شهر ورق بزند مجموعه ای که در آن نماها برگرفته از ساختمان های قدیم در سطح بجنورد است و هریک از اقوام صنایع دستی و نمایشهای فرهنگی خاص خود را به نمایش بگذارند و مراجعه کننده بعد از خروج از این مجموعه تا حدودی با فرهنگهای خاص بجنورد آشنا شده باشد.

اهداف جزئی:

۱- به وجود آوردن مجتمع فرهنگی که قابلیت سرویس دهی به گونه های مختلف فرهنگی را داشته باشد و آسایش کامل مراجعه کنندگان فراهم کند.

۲- این مجتمع در داخل نمایشگر فضای جذاب و در خارج دارای فرمی باشد که در ذهن مراجعه کنندگان باقی بماند.

اهداف کاربردی:

جایگزینی صحیح موقعیت هر فرهنگ به منظور جذب مراجعه کنندگان و رونق فرهنگی هر واحد.